

SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

Garant: *prof. PhDr. Petr Macek, CSc.*

1. Vymezení SP jako základní psychologické disciplíny (definice, cíle). Odlišení sociální psychologie od dalších sociálně vědních disciplín (sociologie, sociální antropologie) a od dalších psychologických disciplín. Výkladové, interpretační a predikční možnosti SP.
2. Sociálně psychologický výzkum: jeho specifika z hlediska výzkumného designu, metod, etiky. Vliv kultury a historické epochy...
3. Základní etapy vývoje SP v průběhu 20. století v euro-americkém kulturním prostředí, současná vlivná paradigmatata a teorie SP.
4. Vztah sobě samému jako produkt sociální interakce, sebepojetí, sebehodnocení a behaviorální projevy sebereflexe.
5. Sociální percepce: proces, determinanty, chyby v sociální percepci. Kategorizace a utváření stereotypů.
6. Atribuční procesy: teoretické zdroje současných přístupů, okolností atribučování, základní principy atribučování a pravidla uvažování o příčinách. Atribuční zkreslení tzv. chyby.
7. Socializace osobnosti (proces socializace, vnější a subjektivní kritéria úspěšné socializace).
8. Sociálně psychologický pohled na identitu (vymezení, možné teoretické přístupy).
9. Postoj: možná vymezení, teoretické přístupy a modely. Teorie postoje změny, vztah postoj - chování.
10. Sociální vlivy: konformita, vyhovění, poslušnost.
11. Blízké osobní vztahy a interpersonální atraktivita. Dynamika a faktory ovlivňující dyadické vztahy. Sociálně psychologický pohled na partnerský vztah...
12. Malá sociální skupina: vymezení, struktura, dynamika, faktory ovlivňující skupinové dění... Základní socializační skupiny a jejich specifika - rodina, vrstevnická skupina, školní třída, pracovní tým.
13. Vliv skupiny na jednotlivce: sociální facilitace, skupinové myšlení, skupinová polarizace. Sociální zahálení, kooperace a soupeření.

14. Chování a prožívání člověka ve velké sociální skupině (davu). Klasické teorie davového chování, nové pohledy na chování člověka ve specifikovaných velkých skupinách (např. sportovní a jiné publikum, demonstrace apod.).
15. Lidská komunikace: základní pojmy, typy komunikace, verbální a neverbální složka komunikace. Komunikační styly a motivy, pravidla a fauly v lidské komunikaci.
16. Komunikace jako prostředek psychologické pomoci. Komunikační dovednosti v profesním prosociálním jednání, problémy, rizika a chyby (na straně pomáhajícího) ve snaze o správnou a zdravou komunikaci.
17. Malá skupina jako prostředek psychologické pomoci: specifika výcvikové, poradenské a terapeutické skupiny. Sociálně psychologický výcvik ve skupině: vymezení, cíle, možnosti využití, techniky práce se skupinou.
18. Možnosti seberegulace a udržování duševního zdraví: relevantní konstrukty a teorie (coping, přesvědčení o vlastním vlivu, naučená bezmocnost, vědomí vlastní účinnosti, nezdolnost, sociální opora).

Poznámka: Při zkoušení jednotlivých okruhů se bude kromě relevantních teoretických znalostí rovněž očekávat schopnost a dovednost studenta aplikovat získané poznatky do praxe, tzn. uplatnit je na psychologickou analýzu běžných či výjimečných životních situací. U těch tematických okruhů, kde je primární důraz na aplikaci, bude také důležité, aby student znal i teoretické rámce, které jsou v pozadí daných aplikací.

Literatura je uvedena v sylabech k předmětům sociální psychologie PSY 107, PSY108 a PSY109.